

22. BILTEN

O SOCIJALNOM UKLJUČIVANJU I SMANJENJU SIROMAŠTVA

UVODNIK

LJILJANA MARKOVIĆ: Osnavljanje mladih sa problemima u ponašanju

Iz govora na 29. Beograd Ignite-u "Uključi se 2" (21. oktobar 2014., Mixer Hub, Beograd)

Htelia bih da vam predstavim kako je to biti maloletni delinkvent, šta znači nositi etiketu „problematično dete“.

Sa kolegama iz IAN-a vodim dnevni boravak za decu sa problemima u ponašanju, koji je dobio licencu od Ministarstva za rad i socijalnu politiku kao usluga u oblasti socijalne zaštite. Odabrali smo da se bavimo tinejdžerima, jer verujemo u promenu u decu koja dolaze kod nas.

Da li ste imali susret sa nekim detetom koje je problematično, koje ima probleme u ponašanju? Koja je bila vaša reakcija? Da li ste se plašili, da li ste hteli da ga odbacite, da ga kaznите po svaku cenu ili ste zažmurni? Obično su takve reakcije društva na ovu grupu dece. Postoje različite teorije zašto dolazi do problema u ponašanju, ali nećemo većeras o tome, već ću izdvojiti nešto što sam uočila kroz svoje iskustvo u radu sa ovom decom: reč je, obično, o krizama odrastanja koje svi imamo, ali ih svako rešava na drugačiji način. (...)

Deca sa problemima u ponašanju imaju potrebe i interesovanja kao i sva druga deca. Navešću primer jednog dečaka kojem je naša podrška bila jako značajna. Upućen je iz Centra za socijalni rad zbog posebne obaveze u okviru vaspitne mere koja mu je izrečena u sudu. Došao je sa rečenicom: „Pa dobro, ja imam toliko i toliko godina, radio sam to i to, bio sam u sudskom postupku, na evidenču sam kod policije i nemam srednju školu. Ko će mene da primi, ko će da me zaposli, kakvu ja imam budućnost?“ U tom trenutku je sebe video samo u svetu kriminala. Nakon dve godine našeg rada sa njim, kroz profesionalno osnavljanje i razvijanje socijalnih veština, taj dečak je povratio samopouzdanje, sigurnost u sebe. Sada radi, sam je našao posao, planira da završi neku srednju školu ili занатski kurs kako bi imao kvalifikacije za zaposlenje. On potiče iz funkcionalne porodice – ne radi se o roditeljima koji nisu brinuli o svom detetu; ali, bili su previše zaposleni da bi o njemu brinuli onako kako je njemu bilo potrebno u periodu kada je imao kružu odrastanja, praktično je bio prepušten sebi samom i ulici. Deca koja dolaze kod nas uglavnom su u sličnoj situaciji. (...)

Jedan prijatelj me je pitao: „Zar te nije strah da radiš sa ovom decom?“ Neki misle da sa decom sa problemima u ponašanju ne treba raditi, jer su nanelu štetu društvu - učinila su neko krivično delo. Neki ne vide mogućnost da im se pruži druga šansa. Ono što mi radimo jeste da tu decu slušamo, pratimo njihove savetujemo ih – ne naredujemo im. Štitimo ih – ne odbacujemo ih. To je ono što im gorovi da ih neko prihvata, a u tom trenutku deca prihvataju naše modele kao pozitivne modele ponašanja, uvidaju da mogu da budu drugaćija i da imaju snagu da se promene. (...)

Ljiljana Marković (IAN – Međunarodna mreža pomoći)

Kliknite da pročitate transkript govora Ljiljane Marković na 29. Beogradskom Ignite-u u celini.

VESTI

Ekonomski razvoj i zapošljavanje

- Socijalna preduzeća: izveštaj o prvom komparativnom pregledu
- Na šest osnovanih, deset ugašenih preduzeća
- KEC: 10 godina programa radnog angažovanja osoba sa intelektualnim teškoćama na otvorenom tržištu rada
- Otvoreno drugo izdanje konkursa "Ideja za bolje sutra" (rok: 30.12.2014.)

Socijalna zaštita i zdravje

- Održan okrugli stol "Socijalne usluge u zajednici u funkciji prevencije institucionalizacije"
- Hraniteljske porodice u najvećoj meri rasteretele institucije
- Raste broj zaraženih virusom HIV na istoku Europe

Obrazovanje

- Producen rok za prijavljivanje za konferenciju "Nove tehnologije u obrazovanju 2015."
- Otvoreni metod koordinacije u obrazovanju – pokrenut Internet sajt
- Završena Javna rasprava o nacrtu Zakona o udžbenicima
- Likovni konkurs „Svi smo jednaki i možemo zajedno“ (rok: 22.12.2014.)

Osetljive grupe i ljudska prava

- Završeno podnošenje predloga projekata za sprovođenje Strategije za unapređivanje položaja Roma
- Održana konferencija o saradnji OCD i LSG u sprovođenju politika namenjenih Romima
- Svaka osma osoba sa invaliditetom nema osnovno obrazovanje
- Transgender Europe: Izveštaj o projektu monitoringa ubijenih trans osoba 2014.
- LABRIS na Međunarodni dan ljudskih prava: 19 zahvalnica za 19. rođendan

EU integracije

- Održana konferencija "Pripreme za Evropski socijalni fond"
- Potpisani Memorandum o saradnji sa OCD u okviru SEKO
- Za prekogranični saradnji Srbije sa BiH i Crnom Gorom 1,6 miliona evra
- Finansiranje i kapaciteti izazovi na lokalnu na putu ka EU
- Vodič kroz programe Evropske unije 2014-2020

Vesti iz EU

- Evropski parlament odobrio 60,2 miliona evra Srbiji za saniranje posledica poplava
- Evropski savet dobio novog predsednika
- EU predstavila investicioni plan za zapošljavanje i rast
- EU: Srbija treba da postepeno usaglaši spojnu politiku

AKTIVNOSTI TIMA

Nastavak izrade Programa reformi politike zapošljavanja i socijalne politike (ESRP)

U okviru procesa evropskih integracija, izrađuju se Programi reformi politike zapošljavanja i socijalne politike (Employment and Social Reform Programme – ESRP), koji je zamislen kao strateški proces i kao glavni mehanizam za dijalog o prioritetima u oblastima socijalne politike i zapošljavanja i strukturiran je po modelu Strategije Evropa 2020, koji države članice već primenjuju. Poput EU smernica za zapošljavanje, ESRP će predstaviti rešenja u trima oblastima: tržište rada i politike zapošljavanja, ljudski kapital i politički razvoj veština i politike socijalnog uključivanja i socijalne zaštite.

Ovaj drugi načrt dokumenta je nakon široke javne rasprave sa nevladinim organizacijama, socijalnim partnerima i ostalim zainteresovanim stranama početkom novembra poslat u Evropsku komisiju na konsultacije. Sledeći korak je definisanje horizontalnih aspekata kao što su izgradnja kapaciteta, institucionalne reforme, finansijski izazovi za realizaciju mera kao i upotreba EU fondova za sprovođenje političkih reformi. To je treća i poslednja komponenta dokumenta. Končan načrt reformi će biti dostupan partnerima na javnoj raspravi.

"Sofa / Pristup pravdi" – ciklus debata o deci u pravosudnom sistemu Srbije

Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva Vlade RS i produkcionska grupa Šok Art uspešno su organizovali četiri debata u Beogradu, Novom Sadu, Novom Pazaru i Nišu, čija su tema bila deca u pravosudnom sistemu. Debata su realizovane u okviru serijala „Sofa – pristup pravdi“, a ciljni grupa ovih razgovora bili su studenti i studentkinje sa državnih univerziteta u Srbiji. Cilj debata je da studenti aktivno razviju dublje razumevanje o tome kako sudaska reforma može da pomogne deci u ogroženoj situaciji da ostvare svoja prava. Kroz debate, studenti i studentkinje su bolje razumeli značaj pristupa pravdi osetljivih grupa, kao i kako pravosudni sistem može da ih zaštiti.

Serijal razgovora, čije održavanje je pomoglo Ambasadoru Kraljevine Norveške u Beogradu, kroz njihovu intervjuju sa istaknutim stručnjacima koji rade u ovoj oblasti, na kritičan, ali konstruktivni način, prikazuje kako funkcioniše pravosudni sistem u odnosu na maloletna lica u Srbiji. Istražujući situacije i procedere u kojima mogu da se nadu u pravosudnom sistemu – od dece u brakozavodnim parnicama, preko maloletnika osuđenih na zatvor ili vaspitno-popravnu dom, do dece žrtava nasilja u porodici – serijal doprinosi jačanju vladavine prava u Srbiji.

Više informacija o ovoj inicijativi možete pročitati [OVDE](#).

Prezentacije sa skupa "Promocija rodne ravnopravnosti u procesu kreiranja javnih politika na osnovu podataka u Srbiji"

Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva Vlade Republike Srbije u saradnji sa Beogradskim Fondom za političku izuzetnost organizovao je razgovor sa članicama Ženske parlamentarne mreže, poslanicama Skupštine AP Vojvodina, nacionalnim institucijama, organizacijama civilnog društva i međunarodnim organizacijama o problematiki nasilja nad ženama.

Ovom prilikom su predstavljeni ključni rezultati kvalitativnog istraživanja delotvornosti mehanizama za borbu protiv nasilja nad ženama na nacionalnom i lokalnom nivou, koje je inicirao i sproveo Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva Vlade Republike Srbije u saradnji sa Autonomnim Ženskim Centrom i Institutom za psihologiju Filozofskog fakulteta u Beogradu.

Cilj istraživanja bio je da se doprinese unapređenju sistematskih mehanizama kojima se obezbeđuje podrška žrtvama nasilja u porodicama sa jedne strane, i sa druge da se prepozna uska grla u tim mehanizmima i ponude preporuke. Stoga je sprovedeno kvalitativno istraživanje u 7 relevantnih institucija (centri za socijalni rad, policija, javno tužilaštvo, osnovni sud – krični i parnični i zdravstvena ustanova hitne pomoći) i ispitani su načini na koji pomenute institucije reaguju na problem nasilja u porodici.

Kliknite da pročitate širi izveštaj sa ovog Skupa.

PROČITAJTE I...

- Zorana Mihajlović: Svaka druga žena u Srbiji trpi neki vid nasilja
- Novi krug Programa stažiranja za mlađe – pripadnike manjina u državnim institucijama u Srbiji
- Poziv za priključivanje Evropskoj mreži digitalne inkluzije UNITE-IT
- Poziv OCD da podrži inicijativu za kreiranje boljeg okruženja za razvoj civilnog društva i razvoj filantropije u Srbiji
- Izložba i tribina OkO beogradskih ulica
- Newsletter o socijalnom preduzetništvu: Vesti po meri čoveka
- Socijalna potrošnja bogatih i dalje velika
- Otvoren konkurs za podršku klasterima (rok: 30.1.2015.)

BLOG O SOCIJALNOM UKLJUČIVANJU

LICEULICE: Profesor beskućnik (Milorad Vlačić Miško, 1953-2014)

Miško je bio čovek koji je mnogo i nesebično pomagao ljudima koji su živeli na ulici. Njihove probleme i potrebe razumeo je verovatno bolje nego bilo drugi. Razlog delimično leži u tome što je i sam bio jedan od njih. Miško je, naime, bio beskućnik i jedan od najvažnijih saradnika magazina Liceulice.

Sretali smo se često, na akcijama sakupljanja deljenja pomoći, ali i čuli telefonom kada bi se desilo da nas neko zove jer mu je ostalo hrane na nekom dešavanju koju ne bi htio da bací.

Kao neko ko je toliko dugo bio na ulici, Miško je uvek znao gde i kome je u tom trenutku najbolje odvesti ketering. Svi su ga poznali. U svakom skvotu, skrovisti, u čitavom gradu. I svi su imali poverenja u njega i poštivali ga. Nikada mu nije bilo teško da radi sa mladim ljudima (od kojih je većina odrastala na ulici), da ih uči da čitaju i pišu, da satima prolazi sa njima kroz alternativna skloništa, nekada dok je bio profesor istorije. Za svoje starije prijatelje je uvek organizovao alternativna skloništa, nalazio im poslove i ponuđa kad su zasluzili i kad nisu. A kada njega pitaš šta mu treba, tražio je samo da mu donosimo nove knjige.

Organizovali smo zajedno akcije prikupljanja pomoći za one kojima je najpotrebnija, pisao je ponekad tekstove za Liceulice, učestvovao na tribini u parku na kojoj je pritočio o svojim iskustvima sa ulice, kuvaо svoj specijalni pasulj na otvaranju vogađište Vreve, organizovao sa nama prvu alternativnu turističku šetnju po „drugoj strani Savamale“, inicirao akciju sa nekolikim samopoznatim restoranima da zajedno distribuiramo hrano koju im preostane svakog dana onima kojima je potrebno, retko kad ga je mrzelo da priča sa novinarima o problemu beskućništva u Srbiji, želeo je da to prestane da bude tabu, da skrene pažnju svima na taj rastući problem.

Nikada se nije žalio ni na šta. Pa ni kada se teško razboleo. (...)

Ostatak teksta možete pročitati [OVDE](#). Druge tekstove naših blogera i blogerki možete pročitati na: <http://www.socijalnoukljucivanje.gov.rs/blog>

USPEŠNI PRIMERI

Biblioteke igračaka osvojile nagradu Evropske komisije

Projekat „Obrazovni program za majku i dete“ finansiran od strane Romskog obrazovnog fonda (Roma education fund – REF) u okviru gradova Srbije (Kraljevo, Kragujevac, Novi Sad, Obrenovac i Kruševac), nagrađen je od strane Evropske komisije. Priznanje se dodeljuje od ove godine, a u konkurenčiji je bilo 60 projekata iz sedam država. (...) Obrazloženje žirija je glasilo da projekat ostvarjuje sve što je Komisija želela da istakne: povećava vidljivost i uključenost romske populacije u društvo.

Tatjana Obradović Tošić, koordinatorica projekta „Obrazovni program za majku i dete“, kaže da je njime obuhvaćeno tri segmenta: unapređenje roditeljskih praksi, alternativni program ranog dečjeg razvoja i umrežavanje romskih NVO. – U okviru prvog organizujemo radionice za majke dece uzrasta do sedam godina. Organizovali smo i opismenjavanje žena i klubove čitanja. Biblioteke igračaka i praćenje upisa romske dece u predškolske ustanove i kasnije njihov ostanak u sistemu obrazovanja takođe je jedno od polja rada, objašnjava ona. (...)

Sve biblioteke igračaka otvorene su 2013. godine, a poslednja – peta – u novosadskom naselju Veliki rit zaživelu je ove godine. Metod rada je svuda isti. Bibliotekarka i asistentkinja rade sa decom. Mališani kroz igru uče, razvijaju motoriku, socijalizuju se, razvijaju različite veštine; majke, zajedno sa decom iznajmjuju igračke, razmenjuju iskustva i dodatno bivaju upućene zašto je obrazovanje važno.

Jedna majka iz Kraljeva kaže: – Svaki dan obaveze i problemi. Nisam imala vremena za decu. Igrali su u napolju ili u kući. Ja samo gledam da im spremim, da ih nahram, obučem, operem i stavim u krevet. Sada hoću da oni nešto rade, da imaju od čega da žive, da budu nešto. Lepo je kad ih ja nešto naučim. Igramo se, učim ih da imenuju boje, brojimo... Sad ostavim neki put čišćenje i kažem: „Neka, kasnije ču“, pa se igram sa njima. Njima je to lepo i više volim da sednem da se igram sa njima nego da izađu na ulicu i da sebiju, objašnjava ona. (...)

Ostatak teksta možete pročitati [OVDE](#). Više uspešnih priča možete pogledati na:

<http://socijalnoukljucivanje.gov.rs/category/uspesniprimeri/>

Ovaj bilten primate jer se Vaša adresa nalazi na međing listi Tima za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva. Ukoliko želite da se odjavite sa liste, kliknite [OVDE](#).

Vlada Republike Srbije